ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 21ης Δεκεμβρίου 2011 *

Στην υπόθεση C-271/09,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 226 ΕΚ λόγω παραβάσεως, η οποία ασκήθηκε στις 16 Ιουλίου 2009,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις E. Montaguti και K. Herrmann, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Δημοκρατίας της Πολωνίας, εκπροσωπούμενης από τους M. Dowgielewicz, M. Szpunar, M. Jarosz και P. Kucharski,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, πρόεδρο τμήματος, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász, T. von Danwitz και D. Šváby (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Jääskinen
γραμματέας: K. Malaček, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 16ης Δεκεμβρίου 2010,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 14ης Απριλίου 2011,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με το δικόγραφο της προσφυγής της, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας, διατηρώντας σε ισχύ τα άρθρα 143, 136, παράγραφος 3, και 136a, παράγραφος 2, του νόμου περί οργανώσεως και λειτουργίας των συνταξιοδοτικών ταμείων (Ustawa o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych), της 28ης Αυγούστου 1997, όπως τροποποιήθηκε (*Dz. U* του 2004, αριθ. 159, σημείο 1667, στο εξής: νόμος περί συνταξιοδοτικών ταμείων), τα οποία περιορίζουν τις επενδύσεις στην αλλοδαπή των πολωνικών

συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου (στο εξής: συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 56 ΕΚ.

Το νομικό πλαίσιο

Η κανονιστική ρύθμιση της Ένωσης

Η οδηγία 88/361/ΕΟΚ

2 Το εισαγωγικό τμήμα του παραρτήματος Ι της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1988, για τη θέση σε εφαρμογή του άρθρου 67 της Συνθήκης [άρθρου που καταργήθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ] (ΕΕ L 178, σ. 5), με τίτλο «Ονοματολογία των κινήσεων κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο 1 της οδηγίας», ορίζει τα εξής:

«[...]

Οι κινήσεις κεφαλαίων που απαριθμούνται στην παρούσα ονοματολογία νοούνται ότι καλύπτουν:

[...]

— τις πράξεις που πραγματοποιούνται από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο [όπως προβλέπονται από τις εθνικές κανονιστικές ρυθμίσεις], συμπεριλαμβανομένων των πράξεων που αφορούν περιουσιακά στοιχεία ή αναλήψεις υποχρεώσεων των κρατών μελών και των άλλων διοικήσεων και δημόσιων οργανισμών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 68, παράγραφος 3, της Συνθήκης,

[...]».

Η οδηγία 2003/41/ΕΚ

3 Το άρθρο 18, παράγραφοι 5 και 6, της οδηγίας 2003/41/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2003, για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΕΕ L 235, σ. 10), ορίζει τα εξής:

«5. Τηρουμένων των παραγράφων 1 έως 4, τα κράτη μέλη δικαιούνται, για τα ιδρύματα της επικράτειάς τους, να θεσπίζουν αναλυτικότερες ρυθμίσεις, όπως ποσοτικούς κανόνες, αρκεί να δικαιολογούνται από άποψη συνετής διαχείρισης, ώστε να καθίσταται εμφανές το πλήρες φάσμα των συνταξιοδοτικών καθεστώτων των εν λόγω ιδρυμάτων.

Ειδικότερα, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν διατάξεις περί επενδύσεων ανάλογες προς αυτές της οδηγίας 2002/83/ΕΚ.

Τα κράτη μέλη δεν δύνανται να εμποδίζουν τα ιδρύματα:

[...]

β) να επενδύουν μέχρι 30 % του ενεργητικού που καλύπτει τα τεχνικά αποθεματικά σε στοιχεία ενεργητικού εκπεφρασμένα σε νομίσματα διαφορετικά από εκείνα στα οποία είναι εκπεφρασμένες οι υποχρεώσεις τους·

[…]

6. Η παράγραφος 5 δεν αίρει το δικαίωμα των κρατών μελών να απαιτούν την εφαρμογή στα ιδρύματα της επικράτειάς τους αυστηρότερων επενδυτικών κανόνων σε ατομική βάση, αρκεί να δικαιολογούνται από πλευράς συνετής διαχείρισης, ιδίως ενόψει των υποχρεώσεων τις οποίες έχει αναλάβει το ίδρυμα.»

Η εθνική νομοθεσία

4 Υπό την επιφύλαξη των αναπροσαρμογών στα μεταβατικά καθεστώτα που ισχύουν για όσους γεννήθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1949 και μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1949 και 31ης Δεκεμβρίου 1968, το συνταξιοδοτικό καθεστώς που ισχύει στην Πολωνία από 1ης Ιανουαρίου 1999 βάσει του νόμου της 13ης Οκτωβρίου 1998 για το σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως (Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych), όπως έχει τροποποιηθεί (*Dz. U* του 2007, αριθ. 11, σημείο 74), στηρίζεται σε τρεις πυλώνες:

— Ο πρώτος πυλώνας, που είναι υποχρεωτικός, βασίζεται στην αρχή της αναδιανομής. Οι συντάξεις οργανώνονται και καταβάλλονται από το Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Ίδρυμα κοινωνικής ασφάλειας, στο εξής: ZUS), δημόσιο οργανισμό που αντλεί χρηματοοικονομικούς πόρους από το Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (Ταμείο κοινωνικής ασφαλίσεως).

— Ο δεύτερος πυλώνας, επίσης υποχρεωτικός, βασίζεται στην αρχή της κεφαλαιοποιήσεως. Απαρτίζεται από τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου, τα οποία σήμερα είναι δεκατέσσερα.

— Ο τρίτος πυλώνας, που είναι προαιρετικός, αποτελείται από διαθέσιμα εθελοντικής συμπληρωματικής αποταμιεύσεως. Διέπεται από τον νόμο περί ατομικών λογαριασμών συντάξεων (Ustawa o indywidualnych kontach emerytalnych), της 20ής Απριλίου 2004 (*Dz. U* αριθ. 116, σημείο 1205).

5 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, σημείο 2, του νόμου περί του καθεστώτος κοινωνικής ασφαλίσεως, της 13ης Οκτωβρίου 1998, όπως τροποποιήθηκε, τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων.

6 Κατά το άρθρο 2 του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων, τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου έχουν ως σκοπό τη συγκέντρωση και επένδυση κεφαλαίων προκειμένου να διαθέσουν τα κεφάλαια αυτά στους ασφαλισμένους που συμπληρώνουν την ηλικία συνταξιοδοτήσεως.

7 Κατά το άρθρο 3 του εν λόγω νόμου, ως συνταξιοδοτικό ταμείο ανοικτού τύπου νοείται το νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί υπό μορφή ιδρύματος και διαθέτει χωριστή περιουσία από την εταιρία που το συνέστησε, η οποία ασκεί τη διαχείριση και την αποκλειστική εκπροσώπησή του στις σχέσεις του με τρίτους, ήτοι από την Powszechne Towarzystwa Emerytalne (στο εξής: εταιρία διαχειρίσεως). Κατά το άρθρο 27 του εν λόγω νόμου, αυτή η εταιρία διαχειρίσεως ασκεί τις δραστηριότητές της αποκλειστικώς και μόνον υπό τη μορφή ανώνυμης εταιρίας και, κατά το άρθρο 29 του ίδιου νόμου, έναντι αμοιβής. Κάθε εταιρία διαχειρίσεως μπορεί να αναλαμβάνει τη διαχείριση ενός μόνο συνταξιοδοτικού ταμείου ανοικτού τύπου.

8 Τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου, τα οποία μπορούν να επιλέγουν ελεύθερα οι ασφαλιζόμενοι, χρηματοδοτούνται διά μεταβιβάσεως από τον ZUS του ενός τρίτου των συνταξιοδοτικών εισφορών που καταβάλλονται για λογαριασμό των ασφαλιζομένων στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα του καθεστώτος συνταξιοδοτικών ταμείων.

9 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 180 του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων, το Δημόσιο εγγυάται την κάλυψη τυχόν ελλειμμάτων των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου στην περίπτωση που, σύμφωνα με το άρθρο 175, παράγραφος 1, του νόμου αυτού, η απόδοση των κεφαλαίων σε περίοδο 36 μηνών υπολείπεται της ελάχιστης απαιτούμενης αποδόσεως, είναι δηλαδή κατά 50 % χαμηλότερη από τη μέση σταθμιζόμενη απόδοση όλων των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου κατά την περίοδο αυτή ή κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον εν λόγω μέσο όρο, με γνώμονα τη χαμηλότερη αξία, όταν ούτε το οικείο συνταξιοδοτικό ταμείο ανοικτού τύπου ούτε το Ταμείο εγγυήσεως στο οποίο τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου καταβάλλουν εισφορά κατ' εφαρμογήν του κεφαλαίου 19 του νόμου αυτού διαθέτουν πόρους προς τούτο.

10 Τα άρθρα 134 έως 137 του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων καθορίζουν τον τρόπο χρηματοδοτήσεως της δραστηριότητας των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου. Βάσει των διατάξεων αυτών, τα εν λόγω ταμεία λαμβάνουν ως αμοιβή ποσοστό των καταβληθεισών εισφορών πριν από την κεφαλαιοποίησή τους και κατ' ανώτατο όριο 3,5 % αυτών, καθώς και παρακρατώντας τέλη για τη διοίκηση του ταμείου από την εταιρία διαχειρίσεως, το ύψος των οποίων αποτελεί συνάρτηση της αξίας του ενεργητικού και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 136a, παράγραφος 2, του νόμου αυτού.

11 Για τον καθορισμό της αξίας του ενεργητικού που λαμβάνεται ως βάση για τον προσδιορισμό του ύψους των εν λόγω τελών, το άρθρο 136, παράγραφος 3, του εν λόγω νόμου ορίζει τα εξής:

«Για τον προσδιορισμό της προβλεπόμενης στις παραγράφους 2 και 2α αξίας του καθαρού ενεργητικού το οποίο διαχειρίζεται το ταμείο δεν λαμβάνεται υπόψη η αξία των κατά το άρθρο 141, παράγραφος 1, σημείο 8, επενδύσεων ούτε των επενδύσεων τοποθετήσεων στους κατά το άρθρο 143, παράγραφος 1, τίτλους συμμετοχής που εκδίδουν οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων με έδρα στην αλλοδαπή.»

12 Το άρθρο 136a του ίδιου νόμου ορίζει τα εξής:

«1. Το κόστος για τη διατήρηση του ενεργητικού, καθώς και τη σύναψη και εκτέλεση των πράξεων αποκτήσεως ή πωλήσεως στοιχείων του ενεργητικού του ταμείου, το οποίο αντιστοιχεί στα τέλη που οφείλονται στους φορείς συμψηφισμού τους οποίους υποχρεούνται να χρησιμοποιούν τα ταμεία ως διαμεσολαβητές δυνάμει ειδικών διατάξεων και τα οποία αποτελούν μέρος της αμοιβής τους ως θεματοφυλάκων, καλύπτεται από το ενεργητικό του ταμείου, βάσει του εκάστοτε ισχύοντα πίνακα προμηθειών και τελών του οικείου φορέα συμψηφισμού.

2. Το κατά την ως άνω παράγραφο 1 κόστος το οποίο αντιστοιχεί στα τέλη των αλλοδαπών φορέων συμψηφισμού καλύπτεται από το ενεργητικό του ταμείου έως το ύψος του αντίστοιχου κόστους των ημεδαπών φορέων συμψηφισμού της παραγράφου 1.»

13 Τα άρθρα 139 έως 156 του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων αφορούν τις επενδυτικές δραστηριότητες των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου.

14 Το άρθρο 139 του εν λόγω νόμου ορίζει ότι τα ταμεία πρέπει να επενδύουν τα στοιχεία του ενεργητικού τους σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις του ιδίου νόμου, με σκοπό την επίτευξη της υψηλότερης δυνατής ασφάλειας των οικείων επενδύσεων και, παράλληλα, τη μεγιστοποίηση της αποδόσεώς τους.

15 Το άρθρο 141, παράγραφος 1, του ίδιου νόμου ορίζει τα εξής:

«1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 146, το ενεργητικό του ταμείου μπορεί να τοποθετείται μόνον στις ακόλουθες επενδυτικές κατηγορίες:

1) σε ομόλογα, γραμμάτια και λοιπούς τίτλους του Δημοσίου ή της Εθνικής Τράπεζας της Πολωνίας, καθώς και σε δάνεια και πιστώσεις που χορηγούνται προς τους εν λόγω φορείς,

2) σε ομόλογα και λοιπούς χρεωστικούς τίτλους που ενσωματώνουν απαίτηση παροχής σε χρήμα, για τους οποίους παρέχει εγγύηση ή ασφάλεια το Δημόσιο ή η Εθνική Τράπεζα της Πολωνίας, καθώς και σε καταθέσεις, πιστώσεις και δάνεια για τα οποία παρέχουν εγγύηση ή ασφάλεια οι εν λόγω οργανισμοί,

3) σε τραπεζικές καταθέσεις και τίτλους εκδοθέντες από τράπεζες σε πολωνικό νόμισμα,

3α) σε τραπεζικές καταθέσεις και τίτλους εκδοθέντες από τράπεζες σε νόμισμα κράτους μέλους του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως (ΟΟΣΑ) ή άλλου κράτους με το οποίο η Δημοκρατία της Πολωνίας έχει συνάψει συμφωνία προωθήσεως και αμοιβαίας προστασίας των επενδύσεων, στον βαθμό που το συνάλλαγμα αυτό μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον για σκοπούς διακανονισμού των τρεχουσών πιστώσεων των ταμείων,

4) σε εταιρικές μετοχές εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, καθώς και σε προνομιακά δικαιώματα εγγραφής, δικαιώματα προαιρέσεως επί μετοχών και ομόλογα ανταλλάξιμα με εταιρικές μετοχές εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά,

5) σε εταιρικές μετοχές υπό διαπραγμάτευση σε εξωχρηματιστηριακή αγορά ή εκδοθείσες χωρίς πιστοποιητικό σύμφωνα με τις διατάξεις νόμου της 29ης Ιουλίου 2005 περί θέσεως σε κυκλοφορία χρηματοπιστωτικών τίτλων, σε εταιρικές μετοχές μη διαπραγματεύσιμες σε οργανωμένη αγορά, καθώς και σε προνομιακά δικαιώματα εγγραφής, δικαιώματα προαιρέσεως επί μετοχών και ομόλογα ανταλλάξιμα με εταιρικές μετοχές που αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεως σε εξωχρηματιστηριακή αγορά ή μετοχές εκδοθείσες χωρίς πιστοποιητικό και μη εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά,

6) σε τίτλους συμμετοχής σε εθνικά επενδυτικά κεφάλαια,

7) σε πιστοποιητικά επενδύσεως σε επενδυτικά κεφάλαια κλειστού τύπου,

8) σε τίτλους συμμετοχής σε επενδυτικά κεφάλαια ανοικτού τύπου ή επενδυτικά κεφάλαια ανοικτού τύπου ειδικού σκοπού,

9) σε ομόλογα και άλλους χρεωστικούς τίτλους εκδοθέντες χωρίς πιστοποιητικό από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως ή ενώσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως ή από τον Δήμο της Βαρσοβίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου που αναφέρεται στο σημείο 5,

10) σε τίτλους πλην των ομολόγων και σε άλλους χρεωστικούς τίτλους εκδοθέντες χωρίς πιστοποιητικό από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως ή ενώσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως ή από τον Δήμο της Βαρσοβίας,

10a) σε συμμετοχικά ομόλογα του νόμου της 29ης Ιουνίου 1995 περί ομολογιών (*Dz. U* του 2001, αριθ. 120, σημείο 1300, *Dz. U* του 2002, αριθ. 216, σημείο 1824, και *Dz. U* του 2003, αριθ. 217, σημείο 2124),

11) σε ομόλογα εκδοθέντα χωρίς πιστοποιητικό σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου που αναφέρεται στο σημείο 5 από άλλους φορείς πλην των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, των ενώσεων οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως ή του Δήμου της Βαρσοβίας, για τα οποία παρέχεται εγγύηση έως του ποσού της πλήρους ονομαστικής τους αξίας, προσαυξημένης κατά το ποσό των τόκων,

12) σε τίτλους πλην των ομολόγων χωρίς πιστοποιητικό και σε άλλους χρεωστικούς τίτλους, εκδοθέντες από άλλους φορείς πλην των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, των ενώσεων οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως ή του Δήμου της Βαρσοβίας, για τους οποίους παρέχεται εγγύηση έως του ποσού της πλήρους ονομαστικής τους αξίας, προσαυξημένης κατά το ποσό των τόκων,

13) σε ομόλογα και άλλους χρεωστικούς τίτλους εκδοθέντες από δημόσιες εταιρείες, πλην των τίτλων που αναφέρονται στα σημεία 11 και 12,

13a) σε ομόλογα και άλλους χρεωστικούς τίτλους εκδοθέντες χωρίς πιστοποιητικό σύμφωνα με τον νόμο που αναφέρεται στο σημείο 5, πλην των αναφερόμενων στα σημεία 9 και 11,

13b) σε ενεχυρόγραφα,

13c) σε πιστοποιητικά καταθέσεων, κατά την έννοια του νόμου της 29ης Ιουλίου 2005 περί θέσεως σε κυκλοφορία χρηματοπιστωτικών τίτλων, διαπραγματεύσιμα σε οργανωμένη αγορά στην Πολωνία.

[...]»

16 Περαιτέρω, το άρθρο 143 του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων ορίζει τις κατηγορίες τίτλων της αλλοδαπής στις οποίες τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου μπορούν να επενδύουν το ενεργητικό τους. Το εν λόγω άρθρο έχει ως εξής:

«1. Δυνάμει γενικής άδειας, χορηγούμενης με απόφαση του αρμοδίου για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα Υπουργού και υπό τις προϋποθέσεις που αυτή ορίζει, το ενεργητικό των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου δύναται να επενδύεται στην αλλοδαπή σε τίτλους εταιριών εισηγμένων στις κύριες χρηματιστηριακές αγορές των κρατών μελών του ΟΟΣΑ ή άλλων κρατών, οι οποίες ορίζονται στην άδεια, καθώς και σε γραμμάτια του Δημοσίου ή τίτλους εκδοθέντες από τις κεντρικές τράπεζες των εν λόγω κρατών και σε τίτλους συμμετοχής που εκδίδουν οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων με έδρα στα εν λόγω κράτη, εφόσον οι εν λόγω τίτλοι συμμετοχής διατίθενται με δημόσια εγγραφή από τους οικείους οργανισμούς και προβλέπεται δυνατότητα επαναγοράς τους από τους τελευταίους κατ' αίτηση του επενδυτή.

2. Η συνολική αξία των επενδύσεων που πραγματοποιεί

1) κάθε δημόσιο συνταξιοδοτικό ταμείο σε τίτλους που εμπίπτουν στις κατηγορίες της παραγράφου 1 δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5 % της αξίας του ενεργητικού του ταμείου.

[...]»

17 Η τελευταία αυτή διάταξη συμπληρώνεται από το άρθρο 1 της αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών περί χορηγήσεως στα συνταξιοδοτικά ταμεία γενικής άδειας για την πραγματοποίηση επενδύσεων εκτός των εθνικών συνόρων (Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie ogólnego zezwolenia na lokowanie aktywów funduszy emerytalnych poza granicami kraju), της 23ης Δεκεμβρίου 2003, όπως έχει τροποποιηθεί (*Dz. U* αριθ. 229, σημείο 2286, στο εξής: απόφαση του Υπουργού Οικονομικών), που ορίζει, μεταξύ άλλων, στο σημείο 3, ότι οι επενδύσεις στοιχείων του ενεργητικού στην αλλοδαπή πρέπει να συνοδεύονται από αξιολόγηση της ποιότητας της επενδύσεως η οποία καταρτίζεται από εξειδικευμένο οίκο αξιολογήσεως, αναγνωρισμένο από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές, ο οποίος εκτιμά τον επενδυτικό κίνδυνο που συνδέεται με τις επίμαχες κινητές αξίες και με την ικανότητα του εκδότη των οικείων αξιών να τηρήσει, εμπροθέσμως, τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

18 Στις 23 Οκτωβρίου 2007 η Επιτροπή απηύθυνε έγγραφο οχλήσεως στη Δημοκρατία της Πολωνίας για παράβαση του άρθρου 56 ΕΚ. Με το εν λόγω έγγραφο, η Επιτροπή προέβαλε ότι οι διατάξεις του άρθρου 143 του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων, σε συνδυασμό με το άρθρο 141 αυτού, καθώς και των άρθρων 136, παράγραφος 3, και 136a, παράγραφος 2, του νόμου αυτού, περιόριζαν την πραγματοποίηση επενδύσεων στην αλλοδαπή εκ μέρους των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου και, συνεπώς, παραβίαζαν τη θεμελιώδη αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων η οποία εξαγγέλλεται στο άρθρο 56 ΕΚ.

19 Με το από 20 Δεκεμβρίου 2007 έγγραφό της, η Πολωνική Κυβέρνηση αντέκρουσε τις αιτιάσεις της Επιτροπής, ισχυριζόμενη ότι το άρθρο 56 ΕΚ δεν έχει εφαρμογή στα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου.

20 Στις 23 Σεπτεμβρίου 2008 η Επιτροπή απηύθυνε αιτιολογημένη γνώμη στη Δημοκρατία της Πολωνίας, με την οποία απέρριψε το επιχείρημα των πολωνικών αρχών ότι το άρθρο 56 ΕΚ δεν έχει εφαρμογή στην επενδυτική δραστηριότητα των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου και ενέμεινε στην αιτίαση περί παραβάσεως του άρθρου 56 ΕΚ λόγω του περιορισμού των επενδύσεων που εισάγει το άρθρο 143 του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων, σε συνδυασμό με τα άρθρα 141 αυτού, καθώς και τα άρθρα 136, παράγραφος 3, και 136a, παράγραφος 2, του νόμου αυτού.

21 Με την από 24 Νοεμβρίου 2008 απάντησή της στην αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής, η Δημοκρατία της Πολωνίας προέβαλε, προς δικαιολόγηση των περιορισμών που επιβάλλονται στις επενδύσεις των εν λόγω ταμείων, πέραν της μη εφαρμογής του άρθρου 56 ΕΚ στην επενδυτική δραστηριότητα των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου, την ανάγκη προστασίας του δημοσίου συμφέροντος μέσω της διασφαλίσεως της οικονομικής σταθερότητας του συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως.

22 Λαμβάνοντας υπόψη την απάντηση αυτή της Δημοκρατίας της Πολωνίας, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την παρούσα προσφυγή.

Επί της προσφυγής

Επί του παραδεκτού

23 Με το υπόμνημά της ανταπαντήσεως, η Δημοκρατία της Πολωνίας καλεί το Δικαστήριο να αποφανθεί αυτεπαγγέλτως επί του παραδεκτού της υπό κρίση προσφυγής.

24 Η Δημοκρατία της Πολωνίας αναφέρεται, καταρχάς, στη διαφωνία της με την Επιτροπή όσον αφορά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως και των στοιχείων στα οποία στηρίζεται ο ισχυρισμός περί παραβιάσεως της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων. Όπως υποστηρίζει, η Επιτροπή, παραλείποντας να καθορίσει ορθώς και πλήρως τις αρχές και το νομικό καθεστώς που διέπουν τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου, καθώς και τη φύση τους, αφενός, δεν προσδιόρισε με ακρίβεια το αντικείμενο της διαφοράς κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία και, αφετέρου, παρέβη το άρθρο 38, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Δεύτερον, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι, με το υπόμνημά της απαντήσεως, η Επιτροπή επικαλέστηκε τις διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφος 3, της αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών, γεγονός που, στο προχωρημένο αυτό στάδιο της κινηθείσας σε βάρος της διαδικασία διαπιστώσεως παραβάσεως, ισοδυναμεί με νέο ισχυρισμό ο οποίος θα έπρεπε να κηρυχθεί απαράδεκτος.

25 Υπενθυμίζεται, συναφώς, ότι το Δικαστήριο μπορεί να εξετάσει αυτεπαγγέλτως αν πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 226 ΕΚ για την άσκηση προσφυγής λόγω παραβάσεως (αποφάσεις της 15ης Ιανουαρίου 2002, C-439/99, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 2002, σ. I-305, σκέψη 8, της 4ης Μαΐου 2006, C-98/04, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Συλλογή 2006, σ. I-4003, σκέψη 16, και της 14ης Ιανουαρίου 2010, C-343/08, Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας, Συλλογή 2010, σ. I-275, σκέψη 25).

26 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να γίνει δεκτό, πρώτον, ότι η διαφωνία μεταξύ της Επιτροπής και της Δημοκρατίας της Πολωνίας όσον αφορά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και νομικών στοιχείων της προβαλλομένης παραβάσεως δεν στοιχειοθετεί πλημμελή προσδιορισμό του αντικειμένου της υπό κρίση προσφυγής. Αντιθέτως, το γεγονός ότι η διαφωνία αυτή εξακολούθησε να υφίσταται και μετά το πέρας της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής προθεσμίας δικαιολογεί την ενώπιον του Δικαστηρίου άσκηση προσφυγής κατά το άρθρο 226 ΕΚ.

27 Εξάλλου, διαπιστώνεται ότι, η Επιτροπή, τηρώντας τα άρθρα 21 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 38, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του Κανονισμού Διαδικασίας, επισήμανε σαφώς, με τα προβληθέντα με το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο αιτήματά της, ότι προσήπτε στη Δημοκρατία της Πολωνίας τη μη συμμόρφωση των άρθρων 143, 136, παράγραφος 3, και 136a, παράγραφος 2, του

νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων προς το άρθρο 56 ΕΚ, γεγονός που συνιστά αρκούντως ακριβή προσδιορισμό του αντικειμένου της διαφοράς.

28 Όσον αφορά, δεύτερον, την επίκληση του άρθρου 1, παράγραφος 3, της αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών, από τη δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι η απόφαση αυτή συνιστά μέτρο εφαρμογής του άρθρου 143 του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων που αποτελεί αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής. Συνεπώς, το γεγονός ότι, με το υπόμνημά της απαντήσεως, η Επιτροπή διευκρίνισε έναν ισχυρισμό τον οποίο είχε ήδη προβάλει σε γενικότερο πλαίσιο με το δικόγραφο της προσφυγής δεν μετέβαλε το αντικείμενο της προβαλλομένης παραβάσεως και, ως εκ τούτου, δεν είχε καμία επίπτωση στο περιεχόμενο της διαφοράς (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 2010, C-543/08, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, Συλλογή 2010, σ. I-11241, σκέψεις 20, 21 και 23 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

29 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, διαπιστώνεται ότι η υπό κρίση προσφυγή είναι παραδεκτή.

Επί της προβαλλομένης παραβάσεως

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

30 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή, προς απάντηση στο αίτημα του Δικαστηρίου να διευκρινίσει το περιεχόμενο της προβαλλομένης παραβάσεως, επισήμανε ότι το περιεχόμενο αυτό περιοριζόταν στον περιορισμό των κινήσεων κεφαλαίων μεταξύ κρατών μελών.

Επί της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 56 ΕΚ

— Επιχειρήματα των διαδίκων

31 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το άρθρο 56 ΕΚ έχει εφαρμογή στις επενδυτικές δραστηριότητες των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας του Δικαστηρίου περί της ονοματολογίας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα της οδηγίας 88/361.

32 Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι, στο πλαίσιο της διαμορφώσεως του συστήματός τους κοινωνικής ασφαλίσεως, τα κράτη μέλη πρέπει να τηρούν το δίκαιο της Ένωσης, γεγονός που συνεπάγεται, εν προκειμένω, ότι κατά την επιλογή της τοποθετήσεως των στοιχείων ενεργητικού τους τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου απολαύουν της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων. Συναφώς, το άρθρο 137, παράγραφος 4, ΕΚ δεν μπορεί να προβληθεί βασίμως, στο μέτρο που αφορά μόνον τις νέες διατάξεις που θεσπίστηκαν δυνάμει του άρθρου αυτού και δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωσή τους τηρήσεως των θεμελιωδών ελευθεριών που εγγυάται η Συνθήκη ΕΚ.

33 Η Επιτροπή διατείνεται ότι η επίμαχη δραστηριότητα δεν εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 56 ΕΚ, εκτιμώντας ότι τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου θα έπρεπε να εξομοιώνονται με οργανισμούς δημοσίου δικαίου που υποκαθιστούν το Δημόσιο και, ως εκ τούτου, δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα. Κατά την Επιτροπή, θα έπρεπε να γίνει δεκτό ότι, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών τους, τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου λειτουργούν σύμφωνα με την αρχή της κεφαλαιοποιήσεως και στηρίζονται σε αρχές οι οποίες δεν σχετίζονται με το σύστημα κατανομής, όπως αυτό ισχύει στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα που διαχειρίζεται το ZUS. Ως εκ τούτου, τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου θα έπρεπε να θεωρούνται επιχειρήσεις ασκούσες οικονομική δραστηριότητα.

34 Εξάλλου, η Επιτροπή αποκλείει τη δυνατότητα του άρθρου 295 ΕΚ να θεμελιώσει αποκλεισμό της επίμαχης πολωνικής νομοθεσίας από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 56 ΕΚ για τον λόγο ότι ο πραγματικός κύριος των αντλούμενων από τις

εισφορές πόρων είναι το Δημόσιο. Συγκεκριμένα, όπως υποστηρίζει, οι εισφορές αυτές προέρχονται εξ ολοκλήρου από το μερίδιο που καταβάλει ο μισθωτός και του εξασφαλίζουν δικαίωμα, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου, σε πληρωμή του συνολικού κεφαλαίου.

35 Η Δημοκρατία της Πολωνίας, στηριζόμενη στο άρθρο 137, παράγραφος 4, ΕΚ, στη μη οικονομική φύση της επίμαχης δραστηριότητας και στο άρθρο 295 ΕΚ, υποστηρίζει ότι η σχετική με τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου ρύθμιση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης και, κατά συνέπεια, το άρθρο 56 ΕΚ δεν έχει εφαρμογή στην επίμαχη δραστηριότητα.

36 Όσον αφορά, καταρχάς, το άρθρο 137, παράγραφος 4, ΕΚ, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι είναι η μόνη αρμόδια για τον καθορισμό των αρχών λειτουργίας του πολωνικού συστήματος υποχρεωτικής κοινωνικής ασφαλίσεως, περιλαμβανομένης της πολιτικής επενδύσεων των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου στην αλλοδαπή και των σχετικών με τις επενδύσεις αυτές δαπανών, που έχουν ως αντικείμενο την εξασφάλιση οικονομικής σταθερότητας του συστήματός της συνταξιοδοτικής ασφαλίσεως.

37 Όσον αφορά, ακολούθως, τον μη οικονομικό χαρακτήρα της δραστηριότητας των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου, το εν λόγω κράτος μέλος υποστηρίζει ότι οι ελευθερίες που αναγνωρίζει η Συνθήκη και ειδικότερα το άρθρο 56 ΕΚ δεν έχουν εφαρμογή σε τομείς όπως εν προκειμένω η κοινωνική ασφάλιση που αποτελούν, ως εκ της φύσεώς τους, προνόμια του κράτους και δεν έχουν άμεση εμπορική διάσταση. Ωστόσο, λόγω της ιδιότητάς τους των οργανισμών δημοσίου δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και της συμμετοχής τους στο βασικό υποχρεωτικό σύστημα συνταξιοδοτήσεως, τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου θα έπρεπε να χαρακτηρίζονται ως οργανισμοί αποκλειστικώς κοινωνικού χαρακτήρα.

38 Όσον αφορά, τέλος, το άρθρο 295 ΕΚ, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι το άρθρο αυτό παρέχει σε ένα κράτος μέλος τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής του τρόπου ασκήσεως των σχετικών με την κατοχή δημοσίων πόρων προνομίων των

οποίων απολαύει για την εκπλήρωση της αποστολής του. Κατά το εν λόγω κράτος μέλος, τα επίμαχα ποσά αποτελούν κρατικούς πόρους, στοιχείο που επιβεβαίωσαν οι πολωνικές αρχές.

— Εκτίμηση του Δικαστηρίου

39 Δεδομένου ότι διαθέσιμες για τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου επενδυτικές πράξεις αποτελούν «κινήσεις κεφαλαίων» κατά την έννοια του άρθρου 56 ΕΚ, πρέπει να εξεταστούν τα επιχειρήματα που προέβαλε η Δημοκρατία της Πολωνίας για να αποδείξει ότι οι επενδύσεις αυτές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οικείας διατάξεως.

40 Όσον αφορά, πρώτον, το επιχείρημα ότι το άρθρο 56 ΕΚ δεν έχει εφαρμογή στις δραστηριότητες επενδύσεως των στοιχείων ενεργητικού των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου για τον λόγο ότι στερούνται οικονομικού χαρακτήρα, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι τα ταμεία επαγγελματικών συντάξεων που λειτουργούν σύμφωνα με την αρχή της κεφαλαιοποιήσεως ασκούν, παρά τον κοινωνικό σκοπό τους και την υποχρεωτική υπαγωγή τους στον δεύτερο πυλώνα του συνταξιοδοτικού συστήματος στο οποίο εμπίπτουν, οικονομική δραστηριότητα (βλ. απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 1999, C-67/96, Albany, Συλλογή 1999, σ. I-5751, σκέψεις 81 έως 87). Βάσει των άρθρων 2, 3, 27 και 29 του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων, το επίμαχο καθεστώς στηρίζεται στην αρχή της κεφαλαιοποιήσεως, η δε διαχείριση και τοποθέτηση των στοιχείων ενεργητικού των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου πραγματοποιείται από τις εταιρίες διαχειρίσεως οι οποίες ενεργούν εξ επαχθούς αιτίας, υπό μορφήν ανώνυμης εταιρίας. Τα στοιχεία που επικαλείται η Δημοκρατία της Πολωνίας σχετικά με την προληπτική εποπτεία που ασκούν οι δημόσιες αρχές στα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου και στις εταιρίες διαχειρίσεως, καθώς και σχετικά με την εκ μέρους του Κράτους εγγύηση καλύψεως των ενδεχόμενων ελλειμμάτων των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου, δεν είναι ικανά να θέσουν υπό αμφισβήτηση τον οικονομικό χαρακτήρα των επίμαχων δραστηριοτήτων.

41 Όσον αφορά τον κρατικό ή μη χαρακτήρα των πόρων των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου που διαχειρίζονται οι εταιρίες διαχειρίσεως, ακόμη και αν γίνει δεκτό, όπως υποστηρίζει η Δημοκρατία της Πολωνίας, ότι οι πόροι αυτοί είναι κρατικοί παρά το γεγονός ότι η πηγή τους έγκειται στις συνταξιοδοτικές εισφορές που εισπράττουν οι εργοδότες των οικείων εργαζομένων, το στοιχείο αυτό δεν αρκεί εν πάση περιπτώσει, αφ' εαυτού, για να αποκλειστεί η εφαρμογή του άρθρου 56 ΕΚ στις σχετικές πράξεις, όπως προκύπτει από το παράρτημα I της οδηγίας 88/361 κατά το οποίο στην έννοια των «κινήσεων κεφαλαίων» εμπίπτουν, μεταξύ άλλων, οι πράξεις «που αφορούν περιουσιακά στοιχεία ή αναλήψεις υποχρεώσεων των κρατών μελών και των άλλων διοικήσεων και δημόσιων οργανισμών».

42 Συνεπώς, ούτε ο προβαλλόμενος μη οικονομικός χαρακτήρας των επενδυτικών δραστηριοτήτων των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου ούτε ο προβαλλόμενος κρατικός χαρακτήρας των πόρων τους μπορούν να αποτελέσουν εμπόδιο στην εφαρμογή του άρθρου 56 ΕΚ.

43 Όσον αφορά, δεύτερον, το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Πολωνίας ότι η εφαρμογή του άρθρου 56 ΕΚ αποκλείεται, εν προκειμένω, βάσει του άρθρου 137, παράγραφος 4, ΕΚ κατά το οποίο δεν πρέπει να θίγεται η αναγνωρισμένη ευχέρεια των κρατών μελών να καθορίζουν τις θεμελιώδεις ελευθερίες του συστήματός τους κοινωνικής ασφαλίσεως, ούτε να κλονίζεται αισθητά η οικονομική ισορροπία των εν λόγω καθεστώτων, πρέπει να επισημανθεί ότι οι ως άνω απαγορεύσεις επιβάλλονται για τις «διατάξεις που θεσπίζονται βάσει του [τελευταίου αυτού] άρθρου» (βλ., υπό την έννοια αυτή, προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας, σκέψεις 66 και 67). Η περίπτωση αυτή πάντως δεν συντρέχει όσον αφορά το άρθρο 56 ΕΚ.

44 Όσον αφορά, τρίτον, τους στηριζόμενους στο άρθρο 295 ΕΚ ισχυρισμούς ότι «[η] [...] Συνθήκη ουδόλως προδικάζει το καθεστώς ιδιοκτησίας στα κράτη μέλη», πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, το άρθρο αυτό δεν συνεπάγεται αποκλεισμό των ισχυόντων στα κράτη μέλη καθεστώτων ιδιοκτησίας από τους θεμελιώδεις κανόνες της Συνθήκης (βλ. απόφαση της 8ης Ιουλίου 2010, C-171/08, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, Συλλογή 2010, σ. I-6817, σκέψη 64 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Συνεπώς, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι τα ποσά που διαθέτουν τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου και επενδύουν οι εταιρίες διαχειρίσεως μπορούν να θεωρηθούν

ως κρατικοί πόροι, το άρθρο 295 ΕΚ δεν απαλλάσσει τη Δημοκρατία της Πολωνίας από την υποχρέωση τηρήσεως των κανόνων περί ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 4ης Ιουνίου 2002, C-367/98, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, Συλλογή 2002, σ. I-4731, σκέψη 48), ούτε άλλωστε θα μπορούσε να δικαιολογήσει εμπόδιο στην εφαρμογή των εν λόγω κανόνων (βλ., υπό την έννοια αυτή, προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, απόφαση της 8ης Ιουλίου 2010, σκέψη 64 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

45 Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι οι επίμαχες διατάξεις του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 56 ΕΚ.

Επί των περιορισμών της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων και της δικαιολογήσεώς τους

— Επιχειρήματα των διαδίκων

46 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι αμφισβητούμενες στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής διατάξεις συνιστούν περιορισμούς των κινήσεων κεφαλαίων μεταξύ κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 56 ΕΚ, στο μέτρο που δύνανται να αποθαρρύνουν και όντως αποθαρρύνουν τις επενδύσεις των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου εκτός του εδάφους της Δημοκρατίας της Πολωνίας και προς άλλα κράτη μέλη, γεγονός που η Πολωνία δεν αμφισβητεί και που προκύπτει από το χαμηλό ποσοστό επενδύσεων των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου σε αλλοδαπά κεφάλαια (1,1 %).

47 Χωρίς να αμφισβητεί την ανάγκη διασφαλίσεως των κεφαλαίων που συγκεντρώνονται στους συνταξιοδοτικούς λογαριασμούς των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου, η Επιτροπή εκτιμά ότι οι περιορισμοί αυτοί δεν μπορούν να δικαιολογηθούν ούτε από το άρθρο 58, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, ΕΚ ούτε από επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος ο οποίος άπτεται της ανάγκης οικονομικής ισορροπίας των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου και προασπίσεως των συμφερόντων των ασφαλιζομένων στα ταμεία αυτά, λόγω της δυσμενούς διακρίσεως που εισάγουν και, εν πάση περιπτώσει, του δυσανάλογου χαρακτήρα τους.

48 Η Επιτροπή αποκλείει επίσης το ενδεχόμενο να επιτρέπει το άρθρο 86, παράγραφος 2, ΕΚ παρέκκλιση, εν προκειμένω, από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων. Συναφώς, ναι μεν η Επιτροπή δέχεται ότι το άρθρο αυτό μπορεί να αποτελέσει περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων και ότι τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου μπορούν να χαρακτηρισθούν ως υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, πλην όμως επισημαίνει, πρώτον, ότι το άρθρο 86, παράγραφος 2, ΕΚ απαιτεί η διαχείριση των υπηρεσιών αυτών να ανατίθεται σε φορείς που έχουν την ιδιότητα των επιχειρήσεων, ιδιότητα την οποία η Δημοκρατία της Πολωνίας αποκλείει όσον αφορά τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου. Δεύτερον, η Επιτροπή εκτιμά ότι το Κράτος δεν έχει αναθέσει στα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου την παροχή τέτοιων υπηρεσιών. Τρίτον, η Επιτροπή φρονεί ότι, εν πάση περιπτώσει, η εφαρμογή των κανόνων περί ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων δεν εμποδίζει την εκπλήρωση της αποστολής που έχει ανατεθεί στα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου και ότι οι επίδικοι περιορισμοί δεν μπορούν να θεωρηθούν αναγκαίοι και ενδεδειγμένοι για την εξασφάλιση της εκπληρώσεως της αποστολής αυτής. Τέταρτον, κατά την Επιτροπή, οι περιορισμοί αυτοί θίγουν την ανάπτυξη του εμπορίου κατά τρόπο αντίθετο προς τα συμφέροντα της Ένωσης, περιορίζοντας σημαντικά τον ανταγωνισμό, αποθαρρύνοντας και αποτρέποντας την αποτελεσματικότερη δράση των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου.

49 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι οι επίμαχοι περιορισμοί δικαιολογούνται, πρώτον, από το άρθρο 58, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, ΕΚ και, δεύτερον, από επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος ο οποίος άπτεται, κατ' ουσίαν, της ανάγκης εξασφαλίσεως της σταθερότητας και της ασφάλειας των πόρων που μεταβιβάζονται στα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου. Τρίτον, για να δικαιολογήσει τους επίδικους περιορισμούς, το εν λόγω κράτος μέλος επικαλείται το άρθρο 86, παράγραφος 2, ΕΚ.

— Εκτίμηση του Δικαστηρίου

50 Πρέπει, καταρχάς, να εξεταστεί αν οι επίμαχες εθνικές διατάξεις εισάγουν περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων μεταξύ των κρατών μελών καταρχήν απαγορευόμενο από το άρθρο 56, παράγραφος 1, ΕΚ.

51 Είναι γεγονός ότι το άρθρο 143 του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων, αφενός, καθορίζει το ανώτατο όριο των δυνητικών επενδύσεων των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου στην αλλοδαπή στο 5 % της αξίας του ενεργητικού του οικείου συνταξιοδοτικού ταμείου ανοικτού τύπου και, αφετέρου, καταρτίζει κατάλογο των επενδύσεων που μπορούν να πραγματοποιηθούν στην αλλοδαπή μειωμένο σε σχέση με εκείνο των επενδύσεων που δύνανται να πραγματοποιηθούν στο πολωνικό έδαφος κατ' εφαρμογήν του άρθρου 141, παράγραφος 1, του νόμου αυτού. Ως εκ τούτου, το εν λόγω άρθρο 143 επιβάλλει στα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου τόσο ποσοτικούς όσο και ποιοτικούς περιορισμούς των επενδύσεων που πραγματοποιούνται εκτός του εθνικού εδάφους και ειδικότερα εντός των λοιπών κρατών μελών.

52 Η διάταξη αυτή εισάγει επίσης περιορισμούς έναντι των εταιριών που εδρεύουν σε άλλα κράτη μέλη, στο μέτρο που τους δημιουργεί εμπόδιο στη συγκέντρωση κεφαλαίων στην Πολωνία, καθόσον η απόκτηση, μεταξύ άλλων, μετοχών ή τίτλων συμμετοχής σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων είναι περιορισμένη (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 15ης Ιουλίου 2004, C-242/03, Weidert και Paulus, Συλλογή 2004, σ. I-7379, σκέψη 14).

53 Ομοίως, από το άρθρο 136, παράγραφος 3, του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων προκύπτει ότι η αξία των επενδύσεων που πραγματοποιούν τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου σε τίτλους συμμετοχής που εκδίδονται από οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων με έδρα στην αλλοδαπή, για τις οποίες γίνεται λόγος στο άρθρο 143, παράγραφος 1, του νόμου αυτού, δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό της αξίας του καθαρού ενεργητικού που διαχειρίζεται το οικείο ταμείο, η οποία εκλαμβάνεται ως βάση για τον καθορισμό των τελών για τη διοίκηση του ταμείου που εισπράττουν οι εταιρίες διαχειρίσεως υπό μορφήν αμοιβής. Συνεπώς, μια διάταξη όπως το άρθρο 136, παράγραφος 3, του νόμου αυτού έχει ως συνέπεια να αποθαρρύνει τις επενδύσεις στοιχείων ενεργητικού των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου σε τίτλους συμμετοχής εκδιδόμενους από οργανισμούς

συλλογικών επενδύσεων εδρεύοντες σε άλλα κράτη μέλη, στερώντας τους τη δυνατότητα να εισπράττουν αμοιβή για τη διαχείριση των εν λόγω στοιχείων ενεργητικού. Επιπλέον, συνδυαζόμενο με το άρθρο 143 του ίδιου νόμου, το εν λόγω άρθρο 136, παράγραφος 3, συνιστά περαιτέρω εμπόδιο στην εκ μέρους των οργανισμών αυτών συγκέντρωση κεφαλαίων προερχομένων από την Πολωνία.

54 Τέλος, το άρθρο 136a, παράγραφος 2, του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων προβλέπει ότι το κόστος που αντιστοιχεί στα οφειλόμενα σε αλλοδαπούς φορείς συμψηφισμού τέλη καλύπτεται έως το ύψος του αντίστοιχου κόστους των τελών που οφείλονται στους ημεδαπούς φορείς συμψηφισμού. Αυτό το στοιχείο είναι επίσης ικανό να αποθαρρύνει την επένδυση στοιχείων ενεργητικού των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου σε άλλα κράτη μέλη, καθόσον, αν το κόστος που αφορά πράξεις όπως οι επίμαχες οι οποίες πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή αποδειχθεί υψηλότερο από εκείνο των πραγματοποιούμενων στην Πολωνία πράξεων, δεν μπορεί να καλυφθεί εξ ολοκλήρου, αντιθέτως προς το κόστος παρόμοιων πράξεων που καλύπτεται από τους εθνικούς φορείς συμψηφισμού.

55 Ακολούθως, όσον αφορά τη δικαιολόγηση των επίμαχων περιορισμών της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως κρίνει ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων μπορεί να περιοριστεί μόνον αν δικαιολογείται από έναν από τους λόγους που απαριθμούνται στο άρθρο 58 ΕΚ ή από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος κατά την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου (βλ., επί του σημείου αυτού, απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2008, C-274/06, Επιτροπή κατά Ισπανίας, σκέψη 35 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Επιπλέον, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 86, παράγραφος 2, ΕΚ, «οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος [...] υπόκεινται στους κανόνες της [...] [Σ]υνθήκης [...] κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί [και υπό την προϋπόθεση ότι η] ανάπτυξη των συναλλαγών δεν [...] επηρεάζεται σε βαθμό ο οποίος θα αντέκειτο προς το συμφέρον της Ένωσης».

56 Όσον αφορά, πρώτον, το επιχείρημα ότι οι επίμαχοι περιορισμοί δικαιολογούνται βάσει του άρθρου 58, παράγραφος 1, στοιχείο β', ΕΚ κατά το οποίο «οι διατάξεις του άρθρου 56 δεν θίγουν το δικαίωμα των κρατών μελών [...] να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή παραβάσεων των εθνικών νομοθετικών και

κανονιστικών διατάξεων [...] στον τομέα της προληπτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων», αρκεί η διαπίστωση ότι, μολονότι οι επίμαχοι εθνικοί κανόνες όντως προσδιορίζουν το ουσιαστικό περιεχόμενο των προληπτικών κανόνων που ισχύουν για τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου, εντούτοις δεν έχουν σε καμία περίπτωση ως αντικείμενο την αποτροπή των παραβάσεων των εθνικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων στον τομέα της προληπτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι διατάξεις αυτές δεν εμπίπτουν, επομένως, στην προβλεπόμενη από το άρθρο αυτό παρέκκλιση.

57 Όσον αφορά, δεύτερον, την προβαλλόμενη δικαιολόγηση βάσει επιτακτικών λόγων γενικού συμφέροντος, αναγνωρίζεται ότι η επίτευξη της σταθερότητας και της ασφάλειας των στοιχείων ενεργητικού που διαχειρίζεται ένα συνταξιοδοτικό ταμείο, ιδίως διά της θεσπίσεως προληπτικών κανόνων, αποτελεί επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος δυνάμενο να δικαιολογήσει περιορισμούς της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων.

58 Ωστόσο, οι περιορισμοί αυτοί πρέπει να είναι ανάλογοι προς τον επιδιωκόμενο σκοπό και να μη βαίνουν πέραν του αναγκαίου για την εκπλήρωση του επιδιωκόμενου σκοπού μέτρου (απόφαση της 11ης Οκτωβρίου 2007, C-451/05, ELISA, Συλλογή 2007, σ. I-8251, σκέψη 82 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

59 Όσον αφορά, καταρχάς, τους περιορισμούς που απορρέουν από το άρθρο 143 του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι προβλεπόμενες από την επίμαχη εθνική νομοθεσία απαιτήσεις είναι δυσανάλογες σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, καθόσον η διαφοροποίηση των επενδύσεων τόσο από γεωγραφικής πλευράς όσο και από πλευράς του είδους των επιλεγόμενων τοποθετήσεων εγγυάται την ασφάλειά τους. Η Επιτροπή επισημαίνει, εξάλλου, ότι η επίμαχη πολωνική νομοθεσία καθιστά δυνατή την πραγματοποίηση επενδύσεων στην αλλοδαπή μόνον εντός κρατών μελών της Ένωσης και του ΟΟΣΑ, ή εντός κρατών μελών που έχουν συνάψει με τη Δημοκρατία της Πολωνίας συμφωνίες αμοιβαίας προωθήσεως και προστασίας των επενδύσεων, και ότι ο κίνδυνος βραχυπρόθεσμης διακυμάνσεως της ισοτιμίας των νομισμάτων δεν δικαιολογεί τόσο περιοριστικά μέτρα. Τέλος, κατά την Επιτροπή, αν έπρεπε να ληφθούν αυστηρά μέτρα από το καθού κράτος μέλος, θα έπρεπε τα μέτρα αυτά να είναι κοινά για τις επενδύσεις σε ημεδαπούς και σε αλλοδαπούς χρηματοπιστωτικούς τίτλους.

60 Η Δημοκρατία της Πολωνίας βάλλει κατά του επιχειρήματος ότι η γεωγραφική διαφοροποίηση των επενδύσεων αποτελεί ακόμη ένα ουσιαστικό μέσο μειώσεως των κινδύνων, λόγω της παγκοσμιοποιήσεως των χρηματοπιστωτικών αγορών. Η Επιτροπή εμμένει στους συναλλαγματικούς κινδύνους που ενέχουν οι σημαντικές διακυμάνσεις της ισοτιμίας του πολωνικού ζλότυ και στην ανάγκη ιδιαιτέρως συνετούς προσεγγίσεως του ζητήματος κατά την αρχική περίοδο λειτουργίας του νέου πολωνικού συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως. Αναφέρει επίσης ότι είναι ευκολότερο για την Αρχή της Χρηματοπιστωτικής Αγοράς να εφαρμόσει ποσοτικούς περιορισμούς παρά να ελέγξει μια επενδυτική πολιτική στηριζόμενη στον «κανόνα του συνετού επενδυτή».

61 Συναφώς, πρέπει να εξεταστεί αν η Δημοκρατία της Πολωνίας απέδειξε ότι οι ποσοτικοί και ποιοτικοί περιορισμοί που επιβάλλει το άρθρο 143 του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων είναι ανάλογοι προς την επιδιωκόμενη επίτευξη σταθερότητας και ασφάλειας του ενεργητικού που διαχειρίζεται το συνταξιοδοτικό ταμείο και δεν βαίνουν πέραν του αναγκαίου για την εκπλήρωση του επιδιωκόμενου σκοπού μέτρου.

62 Όσον αφορά τον συναλλαγματικό κίνδυνο, είναι γεγονός ότι οι σημαντικές διακυμάνσεις της ισοτιμίας των αλλοδαπών νομισμάτων μπορούν να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην απόδοση των επενδύσεων που πραγματοποιούνται σε αλλοδαπό νόμισμα. Ωστόσο, από το άρθρο 18, παράγραφος 5, στοιχείο β΄, της οδηγίας 2003/41 προκύπτει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να μην εμποδίζουν τα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών να επενδύουν έως και το 30 % του ενεργητικού τους σε μετοχές σε αλλοδαπό νόμισμα και ότι, κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού, τα κράτη μέλη μπορούν ατομικώς μόνο να επιβάλλουν στα εγκατεστημένα στο έδαφός του ιδρύματα επενδυτικούς κανόνες αυστηρότερους από τους προβλεπόμενους στην παράγραφο 5 του εν λόγω άρθρου.

63 Μολονότι οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται ratione materiae στις επενδύσεις των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου, εντούτοις ο κανόνας του 30 % θεσπίσθηκε από τον νομοθέτη της Ένωσης για παρόμοιες καταστάσεις.

64 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Δημοκρατία της Πολωνίας θα έπρεπε, προκειμένου να δικαιολογήσει τον ποσοτικό περιορισμό της τάξεως του 5 % που υπολείπεται σαφώς του ποσοστού 30 % το οποίο έκρινε ενδεδειγμένο ο νομοθέτης της Ένωσης, να είχε προβάλει ειδικά στοιχεία που να εξηγούν τους λόγους επιβολής του θεσπισθέντος ποσοτικού περιορισμού.

65 Στο μέτρο που η Δημοκρατία της Πολωνίας επικαλείται, επί του σημείου αυτού, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου κατά την εκτίμηση των σχετικών με τις επενδύσεις στην αλλοδαπή κινδύνων, αρκεί η επισήμανση ότι το στοιχείο αυτό δεν μπορεί να δικαιολογήσει τους ποσοτικούς περιορισμούς των επενδύσεων σε τίτλους εκδοθέντες εντός των κρατών μελών. Συγκεκριμένα, όπως υποστήριξε η Επιτροπή, οι νομοθεσίες των κρατών μελών στον τομέα της δημοσιοποιήσεως πληροφοριών σχετικών με χρηματοπιστωτικά προϊόντα, καθώς και στον τομέα της προστασίας των επενδυτών και των καταναλωτών, αποτέλεσαν σε μεγάλο βαθμό αντικείμενο εναρμονίσεως στο επίπεδο της Ένωσης, διευκολύνοντας τη δημιουργία κοινής αγοράς ευρωπαϊκών κεφαλαίων.

66 Ομοίως, τα ποσοτικά αυτά μέτρα δεν μπορούν να δικαιολογηθούν για τον λόγο ότι αποτελούν ευκολότερα εφαρμόσιμο από τις εθνικές ελεγκτικές αρχές μέσο, ακόμη και στο πλαίσιο αναδυόμενου καθεστώτος κοινωνικής ασφαλίσεως.

67 Για τους ίδιους λόγους με τους αναφερθέντες στη σκέψη 65 της παρούσας αποφάσεως, οι οικείοι ποιοτικοί περιορισμοί δεν μπορούν να δικαιολογηθούν όσον αφορά τις επενδύσεις σε εκδιδόμενους εντός των κρατών μελών χρηματοπιστωτικούς τίτλους.

68 Όσον αφορά, ακολούθως, τους περιορισμούς που απορρέουν από τα άρθρα 136, παράγραφος 3, και 136a, παράγραφος 2, του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων, διαπιστώνεται ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν παρέσχε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει αρκούντως κατά νόμο ότι ο επιδιωκόμενος από τις εν λόγω διατάξεις σκοπός δεν θα μπορούσε να εκπληρωθεί χωρίς τη συνδρομή των διατάξεων αυτών και ότι δεν θα μπορούσε επίσης να εκπληρωθεί με μέτρα λιγότερο περιοριστικά της ελευθερίας επενδύσεως των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου εντός των λοιπών κρατών μελών.

69 Πράγματι, ούτε η μη συνεκτίμηση της αξίας των επενδύσεων σε τίτλους συμμετοχής εκδιδόμενους από οργανισμούς συλλογικής επενδύσεως εδρεύοντες στην αλλοδαπή για τον καθορισμό των καθαρών στοιχείων ενεργητικού του ταμείου που εκλαμβάνονται ως βάση για τα τέλη διοικήσεως που εισπράττουν οι εταιρίες διαχειρίσεως ούτε ο καθορισμός ανώτατου ορίου καλύψεως του κόστους συναλλαγής από τους αλλοδαπούς φορείς συμψηφισμού, σε σχέση με το αντίστοιχο κόστος για τους εθνικούς φορείς συμψηφισμού, μπορούν να δικαιολογηθούν από την προβαλλόμενη από τη Δημοκρατία της Πολωνίας ανάγκη προστασίας των συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου από τον κίνδυνο επιβαρύνσεως με επιπλέον ή υπερβολικό κόστος, στο μέτρο που το κόστος αυτό πρέπει εν πάση περιπτώσει να ληφθεί υπόψη από τον επενδυτή κατά την επιλογή των επενδύσεων που πρόκειται να πραγματοποιήσει, ανεξαρτήτως του τόπου πραγματοποιήσεώς τους.

70 Όσον αφορά, τρίτον, τα στηριζόμενα στο άρθρο 86, παράγραφος 2, ΕΚ επιχειρήματα, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, στο κράτος μέλος που επικαλείται το άρθρο αυτό απόκειται να αποδείξει ότι πληρούνται στο σύνολό τους οι προϋποθέσεις εφαρμογής της εν λόγω διατάξεως (απόφαση της 29ης Απριλίου 2010, C-160/08, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 2010, σ. I-3713, σκέψη 126 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

71 Μολονότι μπορεί βεβαίως να γίνει δεκτό ότι στα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου ανατίθεται αποστολή γενικού οικονομικού συμφέροντος (βλ., κατ' αναλογία, προαναφερθείσα απόφαση Albany, σκέψεις 105 έως 111), εντούτοις πρέπει να τονιστεί ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν απέδειξε αρκούντως κατά νόμο τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής του εν λόγω άρθρου. Δεν απέδειξε, μεταξύ άλλων, κατά πόσον η εφαρμογή των κανόνων της Συνθήκης, εν προκειμένω των κανόνων περί ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων μεταξύ κρατών μελών, εμποδίζει την de iure ή de facto εκπλήρωση των σκοπών που επιδιώκουν τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανοικτού τύπου.

72 Ως εκ τούτου, το στηριζόμενο στο άρθρο 86, παράγραφος 2, ΕΚ επιχείρημα της Δημοκρατίας της Πολωνίας πρέπει να απορριφθεί.

73 Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας, διατηρώντας σε ισχύ τα άρθρα 143, 136, παράγραφος 3, και 136a, παράγραφος 2, του νόμου περί συνταξιοδοτικών ταμείων, στο μέτρο που περιορίζουν τις επενδύσεις των πολωνικών συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου στα λοιπά κράτη μέλη, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 56 ΕΚ.

Επί των δικαστικών εξόδων

74 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Η Δημοκρατία της Πολωνίας, διατηρώντας σε ισχύ τα άρθρα 143, 136, παράγραφος 3, και 136a, παράγραφος 2, του νόμου περί οργανώσεως και λειτουργίας των συνταξιοδοτικών ταμείων (Ustawa o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych), της 28ης Αυγούστου 1997, όπως τροποποιήθηκε, στο μέτρο που περιορίζουν τις επενδύσεις των πολωνικών συνταξιοδοτικών ταμείων ανοικτού τύπου στα λοιπά κράτη μέλη, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 56 ΕΚ.

2) Η Δημοκρατία της Πολωνίας καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)